

မှန်အိန်ကတ်ကတီလံနသးလၢဖိသန်ဒီးသးစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးအတၢ်ကရၢကရိ တဖန်တၢ်မၤအတၢ်ကွီၢ် (Child and Youth Safe Organisations Framework) အဂီၢ်ဂၤ.

ဖိသန်ဒီးသးစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးအတၢ်ကရၢကရိတဖန်တၢ်မၤအတၢ်ကွီၢ် (တၢ်မၤအတၢ်ကွီၢ်) မှ်မနုၤလဲၣ်.

- ဖဲနတၢ်ကရၢကရိမှ်မၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးဖိသန်ဒီးသးစၢ်တဖန်တခါ, တၢ်အံၤဘၣ်တဘၣ်နကလိာ်လူၤပိာ်
မၤထွဲဝဲဒၣ် ဖိသန်ဒီးသးစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးအတၢ်ကရၢကရိတဖန်တၢ်မၤအတၢ်ကွီၢ် လၢကစးထီၣ်ဖဲ 2024
န့ၣ်လီၤ.
- သဲစးအတၢ်လိာ်ဘၣ်အသီတဖန်န့ၣ်မှ်တၢ်ဟံးနဖိဒီးသးစၢ်ဖိတဖန်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးလၢတၢ်ကရၢကရိအတၢ်
သ့ၣ်ထီၣ်ဆီလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.
- သဲစးအတၢ်လိာ်ဘၣ်လၢအဒိသိးန့ၣ်တဖန်ဟံးလီၤဃာ်လံအသးလၢကရၢကရိလၢအိးစၢ်တြၢလၢကီၢ်စဲၣ်
လၢအဂၤမၤဆူၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖန်လၢတၢ်စိာ်ကဖိထီၣ်ခွဲးယာ်လၢတၢ်ကဒိသဒါဖိ
သန်ဒီးသးစၢ်တဖန်န့ၣ်လီၤ.

မှ်တၢ်သ့ဝဲဒၣ်တၢ်မၤအတၢ်ကွီၢ်အံၤလၢမတၤအဖီခိၣ်လဲၣ်.

- တၢ်ကရၢကရိတဖန်လၢအဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤလီၤလီၤဆီဆီလၢဖိသန်တဖန်အဂီၢ်, မ့တမှ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်
အလီၢ်လီၤလီၤဆီဆီလၢဖိသန်လၢအအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲအဖီလၢကသ့အီၤန့ၣ်လီၤ.
- တၢ်ကရၢကရိအဒိတနီၤန့ၣ်ကဘၣ်လူၤပိာ်မၤထွဲတၢ်လၢအဟံးဃုာ်-
 - ဖိသန်တၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးတၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖိသန်အတၢ်မၤစၢၤတဖန်
 - ခလၢး(ဖ)ဒီးတၢ်ကရၢကရိလၢအအိၣ်ဒီးကရၢဖိလၢအမှ်ဖိသန်တဖန်အါအါဂီၢ်ဂီၢ်မ့တမှ်ဖိသန်
ဟံးဃုာ်ဟံးဂီၢ်လၢအပူၤတဖန်န့ၣ်လီၤ.
 - တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်အကရၢမ့တမှ်တၢ်ဘျီတၢ်ဘျီအတၢ်ကရၢကရိလၢအမၤဝဲဒၣ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤမ့တ
မှ်တၢ်မၤစၢၤခီဖျိသးပျီဒိၣ်တုာ်ဖဲလဲၣ်တဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဒီးဖိသန်တဖန်န့ၣ်လီၤ.

မှတ်တမ်းတင်မှုအစီအစဉ်.

- တစ်ဖက်ဖက်ကတော်ဝင်ဖွဲ့စည်းရေးအစီအစဉ် (Child and Youth Safe Standards), ဒီး တစ်ဖက်ဖက်ကတော်ဝင်ဖွဲ့စည်းရေးအစီအစဉ် (Reportable Conduct Scheme) ခံခါလက်နဲ့လီ.
- ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ် 10 ခါလက်ကရုဏ်တဖန်ကတော်ဝင် လူပိုင်ထွဲမအီ၊ ဖဲအဝဲသွန်မတော်ဒီးဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ်လီ. လက်တော်ဝင်လီဝဲဒန် ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ် ဒ်တော်မလက်ကမအီအစီအစဉ်, တော်ကရုဏ်တဖန်ကတော်ဝင်ဟွန် စွဲကီးတော်ဒ်တော်မဟူးဆူ, ဟီဝ်ခိန်ဒ်တော်အစီအစဉ်တော်သိမိပိုင်ပိုင်လက်အစီအစဉ်နုာ်လက်လက်တော် ဆဲးတော်မတော်ပိုင်ပိုင် (Universal Principle for Aboriginal Cultural Safety) တခါနဲ့လီ.
- တစ်ဖက်ဖက်ကတော်ဝင်ဖွဲ့စည်းရေးအစီအစဉ် မှတ်တမ်းတင်မှုအစီအစဉ်ကတော်ဝင်မတော်ဒီး ကဲတော်အသီတခါ လက်အလိန်တော်ခိန်နုာ်လက်အစီအစဉ်တော်ကရုဏ်တဖန်နီလက်ကတော်ဝင်ဖွဲ့စည်းရေး ဃီထံသွန်ညါတော်တော်ယိန်တော်ထွဲဒီးတော်ဖက်ဖက်ကတော်ဝင်အကျိအကျိတော်ထွဲလိာ်အသးတော်မတော်တပီဖဲ သွန်လက်အစီအစဉ်ပိုင်ပိုင်ဖဲတဂါနဲ့လီ.
- တော်ကရုဏ်တဖန်လိန်တော်တော်လက်ပိုင်ပိုင်ထွဲဒီးတော်မတော်ကတော်ဝင်ဒီးနုာ်တော်ဆိန်ထွဲလက် ကတော်ဝင်အစီအစဉ်အစီအစဉ်အစီအစဉ်ဒီးတော်သွန်သွန်မတော်တဖန်လက်အစီအစဉ်အစီအစဉ်အစီအစဉ် လက်ပိုင်ပိုင်ထွဲဒန်လဲနဲ့လီ.

ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ် (Child and Youth Safe Standards)

ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ် မှတ်တမ်းတင်မှုအစီအစဉ် 10 လက်အစီအစဉ်လီဝဲဒန်မှတ်တမ်းတင်မှုအစီအစဉ်ကတော်ဝင်မတော် ကဲထီပိုင်လိန်လက်လက်တခါလက်အစီအစဉ်ဒီးဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်ဒီးတော်အစီအစဉ်မတော်ပိုင်ပိုင်လက်အစီအစဉ်အစီအစဉ်လီ.

ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ် တဖန်တော်မကဲထီပိုင်အီလက်-

- ကဟွန်သဆန်ထီပိုင်တော်ပိုင်ပိုင်ဒီးတော်အစီအစဉ်မတော်ပိုင်ပိုင်လက်ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ်
- ဒီသဒါတော်မတော်တပီဒီးတော်မဆူးမဆါလက်ဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်အစီအစဉ်
- မကဲထီပိုင်နီပိုင်ထီပိုင်တခါလက်ကရုဏ်တဖန်ကမဟွန်တော်ဒီးဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်လက်ကတော်ဝင်အစီအစဉ်အစီအစဉ် တော်လိန်တော်
- မလီတော်တော်ကရုဏ်တဖန်ကမသကီးတော်ဒီးဖိသိပ်ရေးအစီအစဉ်လက်အစီအစဉ်လီဟွန်တော်မတော်အကျိ ခိန်သွန်တဖန်လက်အစီအစဉ်အစီအစဉ်ဒီးတော်ဖက်ဖက်ကတော်ဝင်သွန်ညါတော်မတော်မကဲထီပိုင်အစီအစဉ်လီ.

လၢတၢ်ဟံလီၤတီၢ်ပတီၢ်အခါ 10 လၢတၢ်ကမၤတၢ်ဒီးအီၤအပူၤ, တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကီး တၢ်ဒိဘၣ်မၤဟူးဆူတၢ်တမံၤလၢတၢ်ကီးအမံၤလၢ ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်အပတီၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၣ်ပုၤ (Universal Principle) လၢ [အဘီရံက့ၣ်န့ၣ်လုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်ပူၤဖျဲး \(Aboriginal Cultural Safety\)](#) အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဟီၣ်ခိၣ်ဒိဘၣ်အပတီၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီမိၣ်ပုၤ တဲဖျါထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ခိၣ်ဃၢၤ လၢကမၤလီၤတံၢ်ခွဲးယၢ်ဆူ လုၢ်လၢတၢ်ဆဲးတၢ်လၢအတၢ်ပူၤဖျဲး လၢ အဘီရံက့ၣ်န့ၣ်မ့တမ့ၢ်ထီၣ်စ့ၢ်စးစး (Aboriginal or Torres Strait Islander) ဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဟံကဲအီၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ်အခါ 10 မ့ၢ်ဝဲ-

တီၢ်ပတီၢ် 1: ဖိသၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤန့ၣ်တၢ်ဟံဖျိၣ်အီၤတပူၤဃီလၢတၢ်ကရၢကရိဂ့ၢ်ဝီတၢ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ် မဲ, တၢ်ပတၢ်ဆုၢ်ဒီးလုၢ်လၢန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 2: ဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်တဖၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤဘၣ်ဃးအဝဲသ့ၣ်အခွဲးယၢ်, တၢ်ဟံဃုာ်လၢတၢ်ဆၢတံာ်တဖၣ် လၢအမၤဘၣ်ဒိအဝဲသ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိကမိၣ်အဂ့ၢ်လီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 3: ဟံၣ်ဖိဃီဖိဒီးပုၤတတၢ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါအီၤဒီးတၢ်ဒုးဟံဃုာ်အီၤလၢတၢ်ကမၤဆူၣ်ထီၣ်ဖိသၣ် တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 4: တၢ်တုၤသိးထဲသိးန့ၣ်တၢ်စိာ်ကဖိထီၣ်အီၤဒီးပုၤအါဖုအါကလုာ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်တၢ်ဟံကဲ အီၤလၢဖိလစံာ်ဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 5: ပုၤလၢအမၤတၢ်ဒီးဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်န့ၣ်ကြၢးဘၣ်ဒီးတၢ်ဆီၣ်ထွဲအီၤလၢတၢ်ကနဲၣ်ဖျါထီၣ်ဖိသၣ်တၢ် ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤအလုၢ်အပူၤလၢတၢ်ဖိးတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 6: တၢ်မၤအကျိၤအကျဲလၢတၢ်ကခိဆၢတၢ်ကဒူးကဒုၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်တဖၣ်န့ၣ်ပညိၣ်လီၤလၢဖိသၣ် အလိၤန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 7: ပုၤမၤတၢ်ဖိဒီးပုၤမုၢ်သးမၤကလီတၢ်တဖၣ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးစုကဝဲၤလၢအမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ, တၢ်သ့တၢ် ဘၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကဟံဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်ပူၤပူၤဖျဲးဖျဲးဒီးဖျိတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဒီးတၢ်သိၣ်လိန့ၣ် လိန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 8: နီၢ်ခိၣ်ဒီးလီၤပုၤယဲၤအဖိခိၣ်ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်လၢတၢ်ကဟ့ၣ်ဆူၣ်ထီၣ်တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်အိၣ်မုၢ်ဆိးပၤ မဲမၤစ့ၤလီၤခွဲးယၢ်လၢဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်တဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.

တီၢ်ပတီၢ် 9: မၤကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်ဖိသၣ်ဒီးသးစၢ်အတၢ်ပူၤဖျဲးအတီၢ်ပတီၢ်လၢတၢ်ကွၢ်သမံသမိးက့ၤအီၤဒီး မၤဂ့ၢ်ထီၣ်အီၤ ခဲအံၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

တီပတီ 10: ဖိလစံဒ်ဒီးတမ်အကျိအကွတ်တဖန်မနီဉ်မသိမ့တမ်ကရကရိန့ဉ်ပူဖျဲးလာဖိသဉ်ဒီးသးစာ် တဖန်အဂီၢ်ဒ်လဲဉ်န့ဉ်လီၤ.

ဖိသဉ်ဒီးသးစာ်တမ်ပူဖျဲးတီပတီ ၁၀ န့ဉ်ဘဉ်တမ်မလၢထီဉ်ပွဲၤထီဉ်အီၤခီဖျိ [တမ်ဖိးတမ်မအတမ်တိတ်ကျဲၤလၢတမ်ဟ်ဖျါထီဉ်အီၤသ့ \(Reportable Conduct Scheme\)](#), လၢအမ့ၢ်တမ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပုၤအခိဉ်သ့ဉ်အဂၤလၢအဘဉ်ထွဲဒီး သးစာ်ဒီးဖိသဉ်တမ်ပူဖျဲးအကရၢအတမ်မတကီၢ် (Child and Youth Safe Organisations Framework) န့ဉ်လီၤ.

တမ်ဖိးတမ်မအတမ်တိတ်ကျဲၤလၢတမ်ဟ်ဖျါ ထီဉ်အီၤသ့ (Reportable Conduct Scheme)

Reportable Conduct Scheme န့ဉ်ဘဉ်ထွဲဒီးတမ်ကရကရိတဖန်လၢအမၤသကိးတမ်ဒီးဖိသဉ်ဒီးသးစာ်လၢ တမ်ကဃိထံသ့ဉ်ညါတမ်ဘဉ်ယိဉ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ဉ်အတမ်အိဉ်မုၢ်ဆိးပၤလၢအကျိအကျဲဘဉ်ဘဉ်,အိဉ် ဖျါဆံ့ဆံ့,ပူဖျဲးဒီးဟ်ဖိသဉ်လၢတမ်ခၢဉ်သးန့ဉ်လီၤ.

ဘဉ်တမ်ကွၢ်ထွဲမၤန့ၢ်တမ်ခီဖျိပုၤဟ်လီၤတမ်ဘျၢသဘျၢ (Independent Regulator) တဂၤလၢအကွၢ်ဟ့ဉ်မ့ၢ်တမ်ဃိ ထံသ့ဉ်ညါတဖန်အံၤအလဲၤအသးဒ်လဲဉ်,ဃုာ်ဒီးတမ်ပညိဉ်လၢတမ်ကမၤစၢၤတမ်ကရကရိတဖန်မၤဆူဉ်ထီဉ်အ ဝဲသ့ဉ်အတမ်သ့တမ်ဘဉ်ဒီးတမ်န့ၢ်လီၤသးလၢတမ်အီၤတမ်သ့ဉ်တဖန်အံၤန့ဉ်လီၤ.

အမၤတမ်အံၤခီဖျိတမ်လိဉ်ဘဉ်ခိဉ်န့ၢ်လီၤလၢတမ်ကရကရိလီၤလီၤဆီဆီတနီၤအပူၤလၢက-

- ဟ်ဖျါတမ်မအကျိအကွတ်လၢအကဲတမ်ဘဉ်ယိဉ်လၢအဘဉ်ထွဲဒီးတမ်မတရီတပါလၢအဟ်ဃုာ်ပုၤမၤ တမ်ဖိတဂၤလၢအဝဲသ့ဉ်အတမ်ကရကရိအပူၤဆူ [Independent Regulator](#) အအိဉ်ဒီး,
- ဃိထံသ့ဉ်ညါတမ်ဘဉ်ယိဉ်သ့ဉ်တဖန်အံၤန့ဉ်လီၤ.

ခီဖျိ"ပုၤမၤတမ်ဖိ",ပဟ်အခီပညိဉ်န့ၢ်ပုၤမုၢ်သးမၤကလီတမ်,ဟ်ဃုာ်န့ဉ်လီၤ.

တမ်ဖိးတမ်မအကျိအကျဲလၢတမ်ဟ်ဖျါထီဉ်အီၤသ့ဟ်ဃုာ်-

- သးတမ်တူၢ်ဘဉ်အခိဉ်အမုၢ်မ့တမ့ၢ်သးတမ်တူၢ်ဘဉ်ပလၢဘဉ်အတမ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံး
- တမ်ပဲတုၢ်ဟ်တုၢ်တကန့ဉ်ဃုာ်အခိဉ်အမုၢ်
- နီၢ်ခိတမ်မဆူဉ်မၤစိး
- သ့ဉ်ထံးတမ်မတရီတပါတခါ
- သ့ဉ်ထံးအတမ်မလၢအတဘဉ်

- တပ်ဖွဲ့လုံးသိပ်လိတ်လိတ်သက်သက်ကမတော်
- တပ်မတော်ရိတ်ပါလိတ်အဘဉ်ထွဲလိတ်သးလိတ်အဒိတ်သိးတပ်လိတ်တူလိတ်ကော်လိတ်ကပ်ဖျိထိတ်တပ်မတော်ရိတ်တပါဒီးတပ်ကူးတပ်ပိတ်မုတ်အကွတ်အဂီၤန့ၣ်လိတ်.

မ့ၢ် Reportable Conduct Scheme မတၢ်နီၣ်ဒိတ်လဲၣ်-

- **လၢတၢ်ဖိးတပ်မတော်အနံၤသၢသီအတီၢ်ပူၤ**- ခိတ်န့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဟ်ဖျိထိတ်တပ်မတော်အကျိၤအကျဲလၢဆူ Independent Regulator အအိတ်လၢတၢ်ကွဲးန့ၣ်လိတ်. အဝဲသ့ၣ်ကဘဉ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ခိတ်ထံးတၢ်ဂ့ၢ်လိတ်တဖၣ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒိတ်သိး-
 - ပုၤမတၢ်ဖိးအမံၤဒီး,ဖဲမ့ၢ်သ့ၣ်ညါ,အိတ်ဖျဲၣ်မုၢ်နံၤ
 - လၢအစံးတပ်မတော်အကျိၤအကျဲလၢတပ်ဟ်ဖျိထိတ်အီၤသ့တခါလၢအမ့ၢ်တၢ်ဆိုးထိတ်န့ၣ်တပ်မတော်လံအီၤ,မ့တမ့ၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ညီၣ်ယုၣ်လၢတပ်ဟ်ဖျိထိတ်အီၤသ့တခါန့ၣ်တပ်မတော်နီၣ်မၤယါထီၣ်ဒါဝဲဒၣ်,ပုၤမတၢ်ဖိးတဂၤ
 - ဖဲတၢ်ဆိုးထိတ်တၢ်ဂ့ၢ်လိတ်လၢတပ်ဟ်ဖျိထိတ်အီၤသ့န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဆိကမိတ်လၢကမ့ၢ်သဲးစးကွိၢ်မ့ၢ်အတၢ်သကံၢ်ပဝးအခါ,ဖဲတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်ထံးစမ့ၢ်ယါပၤကီၢ်အခါ
 - တၢ်ကရၢကရိတ်အမံၤ,အိတ်အလီၢ်အကျဲနီၣ်ဂံၢ်,ဒီးလိတ်စိနီၣ်ဂံၢ်
 - တၢ်ကရၢကရိတ်အဝဲန့ၣ်အခိတ်အနံၤအမံၤ
- **တသ့ဖဲအသ့လၢအဆိအချ့**-ခိတ်န့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်စးထိတ်တပ်ပိတ်ထံသ့ၣ်ညါတခါ(မ့တမ့ၢ်မၤန့ၢ်တပ်ပိတ်ထံသ့ၣ်ညါတၢ်သဘူတဂၤကမတၢ်န့ၣ်လိတ်.)
- **လၢအသီ 30 အတီၢ်ပူၤ**- ခိတ်န့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလိတ်တံၢ်ဆူ Independent Regulator, လၢအဟ်ယုၣ်-
 - တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘဉ်ယးတၢ်ဆိုးထိတ်မ့တမ့ၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ကမၢ်
 - မ့ၢ်တပ်မတော်ဝဲဒၣ်တၢ်ဟံးန့ၢ်အရူတခါခါလံၤ(အဒိန့ၣ်,တပ်ဟ်ပနီၣ်မၤစ့ၤလီၤပုၤမတၢ်ဖိးတဂၤအံၤအတၢ်ဆဲးကျိးဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်)
 - တၢ်ကွဲးအတၢ်တီၣ်ထိတ်အိတ်တမံၤမံၤခါ.
- **ဖဲတၢ်ပိတ်ထံသ့ၣ်ညါတခါအံၤဝံၤအလီၢ်ခံ**- ခိတ်န့ၣ်တဖၣ်ကဘဉ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလၢဆူ Regulator အအိတ်-
 - တၢ်ပိတ်ထံသ့ၣ်ညါအစၢလၢအဟဲထိတ်တဖၣ်

- တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်အစၢလၢအဟဲထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ်
- တၢ်ဂ့ၢ်လီၤတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်အရံၣ်တမံၤလၢလၢအမၤတၢ်မၤလံၤအီၤဒ်တၢ်အစၢလၢအအိၣ်ထီၣ်တခါအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဃိထံသ့ၣ်ညါတခါအံၤတၢ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်အီၤဒ်တၢ်လၢအဒ်သိးလိာ်အသးဒီးညီန့ၢ်တၢ်မၤအလီၢ်တၢ်ဃိထံသ့ၣ်ညါတခါလၢလၢအသိးလၢအမ့ၢ်တၢ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲလၢအကမၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်တဖၣ်အခါ,လဲၤဘၣ်ဆူ <https://www.justice.tas.gov.au/carcru/framework>

တၢ်ကတိၤအခိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်-

တၢ်ကရၢကရိတခါအခိၣ်အနၢ်-တၢ်ကရၢကရိတခါအခိၣ်န့ၢ်တၢ်မ့ၢ်ပုၤတၢ်လၢအမူအဒါအခိၣ်သ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်ကမၤတၢ်ဆၢတံၢ်လၢတၢ်ကရၢကရိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကဲဝဲဒ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အပဒိၣ်ခိၣ်ကျၢၢ် (CEO), ပဒိၣ်အခိၣ် (တၢ်အံၤဟံးဃုာ်မုၢ်ဝဲၤပုၤတၢ်မ့ၢ်ပုၤဟ့ၣ်ခွဲးဖိးသဲးစးလၢကမၤတၢ်) မ့ၢ်တမ့ၢ်ကရၢအခိၣ်လၢအန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ပျဲတၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကရၢကရိ-တၢ်ကရၢကရိတခါလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်သိးခိပန့ၣ်,ကရၢကရိမ့ၢ်တမ့ၢ်ကရၢစၢဖိၣ်,ဒ်တၢ်ရဲၣ်လီၤဃာ်လၢ [ဖိသ့ၣ်ဒီးသးစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အတၢ်မၤတၢ်ကွီၢ်](#) အပုၤယဲၤသန့အသိးန့ၣ်လီၤ.

သဲးစးအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်-တၢ်ဘျၢလၢလုၤတက့ၤတၢ်ကဘၣ်အီၤတဖၣ်လၢတၢ်ကရၢကရိကဘၣ်လူၤဟိာ်မၤထွဲဒ်တၢ်ဘျၢအိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

ဖိသ့ၣ်တဖၣ်- ပုၤလၢအအိၣ်လၢ 18 နံၣ်အဖိလၢန့ၣ်လီၤ.

သးစၢ်ဖိတဖၣ် – ပုၤလၢအသးနံၣ်ဒိၣ်န့ၢ် 16 သန့က့အိၣ်လၢ 18 နံၣ်အဖိလၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်လၢတၢ်ဟံးဖျါအီၤသ့- တၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးဖိသ့ၣ်တၢ်မၤတရီၤတပါဟံးဃုာ်ပုၤမၤတၢ်ဖိတၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ကရၢကရိ,ဒ်တၢ်ရဲၣ်လီၤဃာ်အီၤလၢ [ဖိသ့ၣ်ဒီးသးစၢ်တၢ်ပူၤဖျဲးတၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အတၢ်မၤတၢ်ကွီၢ်](#) အပုၤယဲၤသန့န့ၣ်လီၤ.